

เงินอุดหนุนของสถานศึกษา



๑. ความเป็นมา

สืบเนื่องจากการมีบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย อย่างน้อย 12 ปี โดยให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายรายคนที่เหมาะสม แก่ผู้เรียน ทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชน

๒. เงินอุดหนุนที่ สพฐ. จัดสรรให้สถานศึกษา

สพฐ. ได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐ เพื่อให้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานรายคนของผู้เรียน ซึ่ง สพฐ. ได้จัดสรรให้สถานศึกษา ได้แก่

๑. เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัว
๒. เงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน
๓. ค่าอาหารนักเรียนประจำประจำพักนอน

วัตถุประสงค์ของเงินแต่ละประเภท

ค่าใช้จ่ายรายหัว	➡	เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ได้ประโยชน์สูงสุดในการพัฒนานักเรียน
ปัจจัยพื้นฐาน	➡	เพื่อจัดหาปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และเพิ่มโอกาสทางการศึกษา สำหรับนักเรียนยากจน ป.1 – ม.3 ให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น
อาหารนักเรียนประจำพักนอน	➡	เพื่อจัดหาอาหารให้นักเรียนที่อยู่ไกล กันดาร ไม่สะดวกในการเดินทางไปเรียน จำเป็นต้องพักอาศัยสถานที่ที่โรงเรียนจัดให้

๓. เกณฑ์จัดสรร

๓.๑ เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัว

จัดสรรตามจำนวนนักเรียน ณ ๑๐ มิ.ย. อัตรารายหัวตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ (ภาคเรียนที่ ๒ ของปีการศึกษา ๒๕๕๒) ดังนี้

ระดับก่อนประถมศึกษา	1,700 บาท ต่อปี
ระดับประถมศึกษา	1,900 บาท ต่อปี
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	3,500 บาท ต่อปี
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	3,800 บาท ต่อปี

๓.๒ เงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐาน สำหรับนักเรียนยากจน

จัดสรรให้นักเรียนยากจน (ผู้ปกครองมีรายได้ต่อครอบครัว ไม่เกิน 40,000 บาทต่อปี) ชั้น ป1- ม.3 อัตรารายหัว ดังนี้

ระดับประถมศึกษา	640 บาทต่อปี
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	2,550 บาทต่อปี



ยกเว้น สถานศึกษาสังกัดสำนักงานบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ

๓.๓ ค่าอาหารนักเรียนประจำพักนอน

จัดสรรให้นักเรียน ชั้น ป. 1- ม.3 ที่มีถิ่นที่อยู่ไม่สะดวกในการเดินทางไปกลับ ระหว่างที่พักกับสถานศึกษา และพักอาศัยในสถานที่ที่สถานศึกษาจัดให้

ระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษาตอนต้น 5,300 บาทต่อคนต่อปี



ยกเว้น

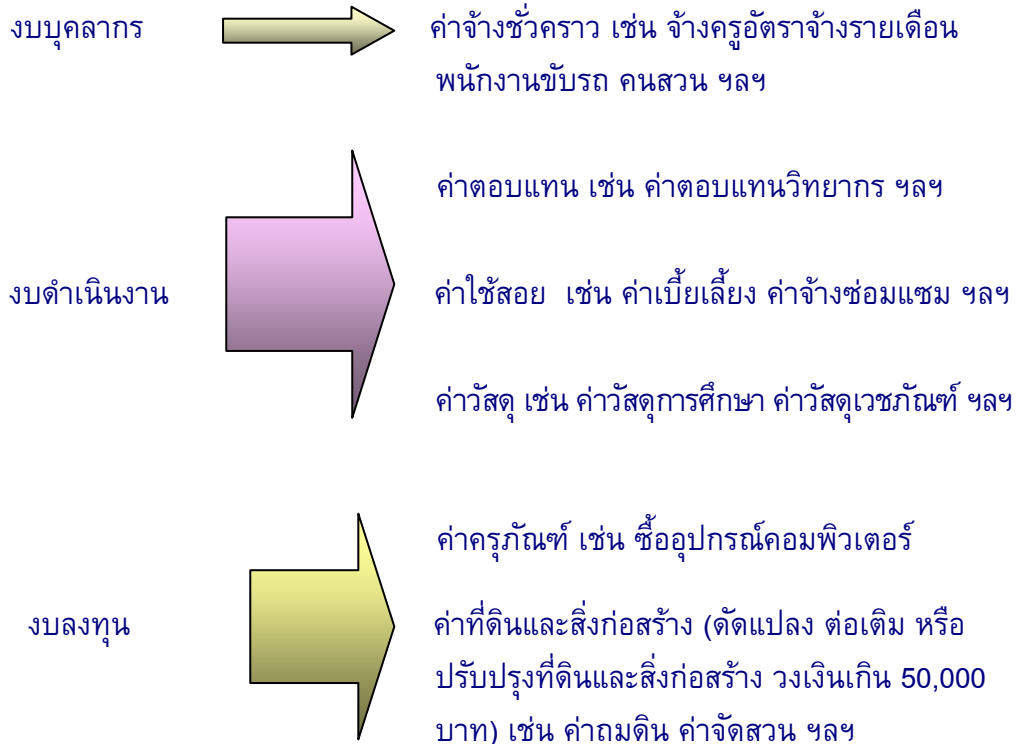
๑. นักเรียนในสถานศึกษาทั่วไปแบบประจำ เช่น โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย โรงเรียนประชาวมงคล โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดน่าน เป็นต้น

๒. นักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาศึกษาพิเศษ ได้แก่ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โรงเรียนการศึกษาศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาศึกษาพิเศษ

๓. สถานศึกษาที่จัดหอพักในสถานศึกษาและเรียกเก็บค่าอาหารนักเรียนพักนอนทุกคน แต่กรณีเรียกเก็บไม่ครบทุกคน สามารถจัดสรรให้เฉพาะนักเรียนที่ไม่ได้เรียกเก็บและเป็นนักเรียนที่เป็นไปตามเกณฑ์

๔. การใช้จ่ายเงิน

๔.๑ ค่าใช้จ่ายรายหัว ให้ใช้ในลักษณะ ๓ งบรายจ่าย ได้แก่ งบบุคลากร งบดำเนินงาน และงบลงทุน โดยดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง



ข้อควรระวัง ❗

จะเห็นได้ว่า ขอบเขตการใช้จ่ายเงินค่าใช้จ่ายรายหัวค่อนข้างกว้าง ดังนั้น การพิจารณาใช้จ่ายของสถานศึกษาจึงต้องคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ 😊

สำหรับการใช้จ่ายเงินแต่ละรายการ ต้องดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ ปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน จัดสรรให้สถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนยากจน ให้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยให้ถัวจ่าย ใน 4 รายการ ได้แก่

๑. ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียน
๒. ค่าเสื้อผ้าและวัสดุเครื่องแต่งกายนักเรียน
๓. ค่าอาหารกลางวันนักเรียนประจำพักนอน
๔. ค่าพาหนะในการเดินทาง

การใช้จ่ายเงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐาน ๔ รายการ

๑. ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียน



ดำเนินการ จัดซื้อ



แล้วจะแจกหรือให้นักเรียนยืมก็ได้
ให้พิจารณาตามความเหมาะสม

๒. ค่าเสื้อผ้าและวัสดุเครื่องแต่งกายนักเรียน

ดำเนินการจัดซื้อ หรือจัดจ้าง ก็ได้
แต่ให้ แจก นักเรียนกรณีเดียว



๓. ค่าอาหารกลางวัน



การดำเนินการ

- ซื้อวัตถุดิบมาทำอาหาร
- จ้างเหมาทำอาหาร
- จ่ายเงินสดให้นักเรียนไปซื้ออาหารเอง

๔. ค่าพาหนะ

การดำเนินการ

จ้างเหมารถรับส่งนักเรียน
จ่ายเงินสดให้นักเรียน



สรุป การดำเนินการ ใน ๔ รายการข้างต้น มี ๓ ลักษณะ ได้แก่

๑. การซื้อ
๒. การจ้าง
๓. จ่ายเงินสดให้นักเรียน

✦ การซื้อการจ้าง ต้องดำเนินการตามระเบียบพัสดุฯ

✦ การจ่ายเงินสดให้นักเรียนโดยตรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการอย่างน้อย 3 คน

ร่วมกันจ่าย และใช้ใบสำคัญรับเงินเป็นหลักฐานการจ่าย

๔.๓ ค่าอาหารกลางวันนักเรียนประจำพักนอน ดำเนินการได้เช่นเดียวกับ
ค่าอาหารกลางวันของปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน กล่าวคือ ซื้อวัตถุดิบมาทำอาหาร
จ้างเหมาทำอาหาร หรือจ่ายเงินสดให้นักเรียนโดยตรงก็ได้

๕. การรับจ่ายเงินและบันทึกบัญชี

สถานศึกษาต้องเปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร ๒ ประเภท ได้แก่

๑. ประเภทออมทรัพย์ ใช้สำหรับรับเงินอุดหนุน
๒. ประเภทกระแสรายวัน ใช้สำหรับการจ่ายเช็คเงินอุดหนุน ซึ่งต้องทำความตกลงกับ
ธนาคารให้ ตัดจ่ายจากบัญชีออมทรัพย์ทุกครั้งที่มีการจ่ายเช็ค

การรับเงินอุดหนุน สถานศึกษาต้องออกไปเสร็จรับเงิน ส่งให้ สพท.

การจ่ายเงินต้องมีหลักฐานการจ่ายครบถ้วนถูกต้อง และให้เก็บหลักฐานการใช้จ่ายไว้ที่
สถานศึกษาเพื่อการตรวจสอบ

บันทึกการรับจ่ายเงินตามระบบบัญชีของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2515 หรือระบบควบคุม
การเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2544 แล้วแต่กรณี

๖. อำนาจการเก็บรักษาเงินและระยะเวลาการใช้เงิน

- การเก็บรักษาเงินสดไว้สำรองจ่าย สถานศึกษาสังกัดกรมสามัญเดิม เก็บได้ไม่เกิน
๑๐,๐๐๐ บาท (ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0526.7/3360 ลงวันที่ 3
พฤศจิกายน 2541) ส่วนสถานศึกษาสังกัด สปช.เดิม นำฝากธนาคารไว้ทั้งจำนวน

- ใช้ได้ ภายในปีงบประมาณที่รับเงิน
- กรณียังไม่สิ้นสุดโครงการ เงินเหลือ ให้ใช้ได้อีก 1 ปีงบประมาณ หากพ้นกำหนดแล้ว
ยังมีเงินเหลืออีก ให้ส่งเป็นรายได้แผ่นดิน
- ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารที่เกิดขึ้น ให้ส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ห้ามนำไปใช้จ่าย

๗. การรายงาน

- รายงานผลการดำเนินงานให้ สพท. ทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ

๘. การกำกับติดตาม

ผู้บริหารสถานศึกษา และ สพท. ต้องกำกับติดตามให้การใช้จ่ายเงินเป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน



เอกสารอ้างอิง

๑. สำนักการคลังและสินทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือการใช้จ่ายเงินอุดหนุนของสถานศึกษา สังกัด สพฐ. . โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด : 2551
๒. สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. หลักเกณฑ์การใช้งบประมาณงบเงินอุดหนุน : 2548
๓. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. การเพิ่มเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด : 2550
๔. หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ 0208/4408 ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 เรื่องการเพิ่มเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๕. หนังสือเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/14164 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2549 เรื่อง การเพิ่มเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (แจ้งมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 อนุมัติในหลักการให้ปรับอัตราค่าเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกระดับการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน)

การใช้จ่ายเงินอุดหนุนสถานศึกษา

